

Súd: Okresný súd Rimavská Sobota
Spisová značka: 12C/56/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6913215517
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 01. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Margita Žilková
ECLI: ECLI:SK:OSRS:2016:6913215517.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Rimavská Sobota sudkyňou JUDr. Margitou Žilkovou v právnej veci žalobcu Home Credit Slovakia, a. s. so sídlom Teplická 7434/147, Piešťany, IČO 36 234 176, zast. Advokátskou kanceláriou KORYTÁR, s. r. o. so sídlom Sladovnícka 13, Trnava, IČO 47 243 279 proti žalovanej Z. S., T.. XX. XX. XXXX, H. K. N. XXX, za účasti vedľajšieho účastníka na strane žalovanej Združenie spotrebiteľov Slovenska, o. z. so sídlom Janka Kráľa 7, Banská Bystrica, IČO 42309166, zast. Mgr. Henrichom Schindlerom, advokátom so sídlom Janka Kráľa 7, Banská Bystrica o 359,36 eur s prísl. takto

rozhodol:

Žalovaná je p o v i n n á zaplatiť žalobcovi 276,61 eur, ako aj 43,04 eur trov právneho zastúpenia a 8,96 eur iných trov do 3 dní po právoplatnosti tohto rozsudku, pričom trovy je povinná zaplatiť na účet alebo do rúk právneho zástupcu žalobcu.

V prevyšujúcej časti sa žaloba zamietá.

Vedľajšiemu účastníkovi na strane žalovanej sa náhrada trov konania nepriznáva.

o d ô v o d n e n i e :

Žalobca sa žalobou podanou na súd dňa 24. 09. 2013 domáhal voči žalovanej zaplata sumy 369,43 eur s prísl. na tom skutkovom základe, že dňa 03. 09. 2010 uzavrel so žalovanou úverovú zmluvu č. XXXXXXXXXXXX, na základe ktorej bol žalovanej poskytnutý úver vo výške úverového rámca 320,- eur za účelom kúpy veci alebo úhrady ceny za službu. Poskytnutý úver sa žalovaná zaviazala splácať v pravidelných mesačných splátkach určených v zmluve. Žalovaná nedodrжала platobnú disciplínu a poskytnutý úver v dohodnutej lehote nevrátila. Dňa 28. 06. 2011 ju preto vyzval k úhrade dlžnej sumy vo výške 369,43 eur, ktorú do dnešného dňa neuhradila. Žalobca vo svojom vyjadrení zo dňa 01. 06. 2015 špecifikoval revolvingový úver (ďalej aj "RÚ") ako dlhodobý, opakovateľný a obnoviteľný úver. Vzhľadom na charakter revolvingového úveru, t. j. skutočnosť, že žalobca a ani žalovaná nemôžu vedieť a ani nevedia pri uzatváraní zmluvy určiť kedy a koľko z úveru bude čerpané, nie je možné presne stanoviť výšku poskytnutého úveru, nakoľko pri takomto type úveru sa zásadne definuje len výška úverového rámca, čo znamená maximálny objem úveru, ktorý bola žalovaná oprávnená čerpať. Žalovaná bola povinná riadne a včas splácať poskytnutý RÚ a to v pravidelných mesačných splátkach. Rovnako tak výšku RPMN nie je možné pri revolvingovom úvere určiť, nakoľko sa úver čerpá a následne dopĺňa, z ktorého dôvodu sa tak menia údaje relevantné pre výpočet RPMN, čo potvrdil aj Krajský súd v Prešove vo svojom rozsudku zo dňa 27.01.2011, sp. zn. 6Co 95/2010. Listom zo dňa 28. 11. 2014 potom oznámil, že netrvá na zmluvnej pokute vo výške 10,07 eur a na základe uvedeného preto súd konanie v uvedenej časti ohľadom zmluvnej pokuty 10,07 eur uznesením zo dňa 11. 05. 2015 č. 12C/56/2014-42 zastavil. Žalobca takto po čiastočnom späťvzatí žaloby žiadal žalovanú zaviazat' na zaplata 359,36 eur, ktorá suma pozostáva z istiny 276,61 eur (t. č. výšky dlžnej sumy úveru bez úrokov z úveru), úroku

z poskytnutej istiny vo výške 63,75 eur, úroku z omeškania vo výške 2,89 eur, poplatku za výpis z účtu vo výške 4,- eur a poplatku za výpis z bankomatu vo výške 15,- eur.

Do konania dňa 01. 12. 2014 vstúpil na strane žalovanej v zmysle § 93 ods. 2 O. s. p. vedľajší účastník Združenie spotrebiteľov Slovenska, o. z. so sídlom Banská Bystrica.

Súd doručil žalovanej a vedľajšiemu účastníkovi žalobu spolu s prílohami na vyjadrenie.

Od žalovanej sa zásielka, ktorej obsahom bola výzva spolu s doručovanou žalobou a prílohami vrátila dňa 06. 05. 2014 s doložkou "zásielka neprevzatá v odbernej lehote". V zmysle fikcie obsiahnutej v ust. § 47 ods. 2 O. s. p. súd považoval za deň doručenia predmetnej zásielky deň jej vrátenia tunajšiemu súdu, t. j. 06. 05. 2014.

Vedľajší účastník sa k žalobe vyjadril v tom zmysle, že predmetná zmluva vykazuje nedostatky (zmluva neobsahuje podstatné náležitosti v zmysle ust. § 9 ods. 2 písm. f/, g/, i/, j/, k/ zák. č. 129/2010 Z. z. - úrokovú sadzbu, RPMN a pod.) v dôsledku ktorých sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. V prípade, ak by súd považoval revolvingovú zmluvu za absolútne neplatnú namietol premlčanie pohľadávky.

Podľa § 115a ods. 2 O. s. p. pojednávanie nie je potrebné nariaďovať v drobných sporoch.

Podľa § 200ea O. s. p. ak v priebehu konania dosiahne predmet konania sumu 1000,- eur, od toho okamihu ide o drobný spor.

Vo veci ide o drobný spor (§ 200ea O. s. p.), a preto súd rozhodol bez nariadenia pojednávania (§ 115a ods. 2 O. s. p.).

Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa s úverovou zmluvou zo dňa 03. 09. 2010, so všeobecnými obchodnými podmienkami platnými a účinnými ku dňu uzavretia zmluvy, výpisom z účtu Clubcard kreditnej karty za obdobie 9/2010, splátkovým kalendárom, výzvou na splatenie celého úveru zo dňa 28. 06. 2011 aj s výpisom z poštovej knihy a na základe predložených dôkazov skutkovo a právne posúdil vec takto:

Účastníci dňa 03. 09. 2010 uzavreli úverovú zmluvu o poskytnutí revolvingového úveru č. XXXXXXXXXXXX, na základe ktorej bol žalovanej poskytnutý bezúčelový revolvingový úver vo výške kreditného limitu (úverového rámca) 320,- eur, tak ako je uvedené v 40. bode úverovej zmluvy a žalovaná sa zaviazala tento úver uhradiť mesačných splátkach vo výške 4% z dlžnej sumy, pri ročnej úrokovej sadzbe 26,28%, 11,88%, priemernej hodnote úrokovej miery pre kreditné karty vo výške 20,93%. Žalovaná zmluvne dohodnuté splátky revolvingového úveru nesplácala (z predloženého výpisu vyplýva, že zo strany žalovanej nedošlo k žiadnej úhrade splátky), následkom čoho žalobca v súlade so zmluvnými podmienkami pristúpil k zosplatneniu celého zostatku čerpaného revolvingového úveru a to listom zo dňa 28. 06. 2011, ktorým oznámil žalovanej, že si uplatňuje voči nej svoje právo na splatenie celého zostatku čerpaného úveru a súčasne ju vyzval k jeho úhrade v lehote 15 dní od spísania tohto listu.

Podľa názoru súdu sa jedná o typickú formulárovú zmluvu s jej charakteristickými znakmi. Žalovaná nemala žiadnym spôsobom možnosť ovplyvniť jej znenie navrhnuté žalobcom.

Súd pri posudzovaní revolvingovej zmluvy, ako prvé, posudzoval samotný vznik právneho vzťahu - spôsob a podstatné náležitosti uzavretej revolvingovej zmluvy.

Súd ako prvé musel posúdiť, či sa v danom prípade jedná o spotrebiteľskú zmluvu na ktorú platná slovenská aj európska legislatíva kladie v časti ochrany "slabšej strany -spotrebiteľa" zvýšené nároky. Z predloženej úverovej zmluvy je zrejmé, že žalobca v právnom vzťahu založenom predmetnou zmluvou vystupuje voči žalovanej ako právnická osoba, ktorá v rámci predmetu svojho podnikania poskytuje úvery. Na druhej strane tohto zmluvného vzťahu je žalovaná ako fyzická osoba, ktorá čerpala finančné prostriedky na iný účel ako na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania. Na základe uvedeného preto súd predmetný právny vzťah charakterizuje, ako vzťah spotrebiteľský, založený na zmluve o

spotrebiteľskom úvere v zmysle § 2 písm. d) zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v znení ku dňu uzavretia zmluvy, teda k 03. 09. 2010 (ďalej len "zákon o spotrebiteľských úveroch"). Z tohto dôvodu preto súd pristúpil ku skúmaniu predmetnej zmluvy z pohľadu dodržania podstatných náležitostí zmluvy, ako sú uvedené v § 9 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch. Je nespochybniteľné, že obligatórnou náležitosťou zmluvy o spotrebiteľskom úvere je aj údaj o ročnej percentuálnej miere nákladov (§ 9 ods. 2 písm. j). RPMN je údaj, ktorý spotrebiteľovi umožňuje, v množstve rôznych poplatkov a úroku, základnú orientáciu z hľadiska jeho výhodnosti. Tento údaj podľa § 9 ods. 2 písm. j/ zákona o spotrebiteľských úveroch, teda údaj o RPMN, zákonodarca považoval za natoľko dôležitý, že s jeho absenciou spojil nemožnosť veriteľa žiadať od spotrebiteľa akékoľvek poplatky a úroky (podľa § 11 ods. 1 písm. a/ ak zmluva neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a/ - k/ r/ a y/ a § 10 ods. 1, poskytnutý úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov).

Súd má za to, že k naplneniu účelu a zmyslu RPMN vedie len jeho jasné a konkrétne vymedzenie už pri podpise zmluvy. Úverový produkt sa pri absencii RPMN týmto stáva pre spotrebiteľa neprehľadným, pričom spotrebiteľ vstupuje do záväzku (so všetkými jeho následkami) bez jasného vymedzenia podmienok, čo podstatne sťažuje jeho postavenie. Vzhľadom na to, že predmetná zmluva údaj o RPMN neobsahuje je nutné vzhľadom na vyššie uvedené predmetný úver považovať za bezúročný a bez poplatkov. Súdu je zo súdnej praxe známa argumentácia o nemožnosti určenia RPMN pri revolvingovom úvere. K uvedenému súd poznamenáva, že revolvingový úver je špecifickým úverom, čo do spôsobu jeho režimu, keďže dochádza k postupnému čerpaniu a splácaniu úverovej sumy preto je určenie RPMN na celkový čas existencie úverového vzťahu, na jeho začiatku, nemožné. To však nebráni, aby bola RPMN určená pri počiatku zmluvného vzťahu, tak ako to vyžaduje zákon. Nie je možné pripustiť situáciu, že uvedenie jednotlivých čiastok úveru by bolo svojvoľné, preto musí (aj cez povinné údaje ako RPMN) obsahovať prehľadné vymedzenie povinností dlžníka tak, aby sa vedel už na začiatku úverového vzťahu zorientovať.

V danej súvislosti súd poukazuje aj na názor Krajského súdu v Prešove vyjadrený v odôvodnení uznesenia zo dňa 21.5.2013 sp. zn. 5Co/78/2013: "K odvolacej námietke žalobcu, že pri revolvingovom úvere nie je možné vopred určiť výšku ročnej percentuálnej miery nákladov, ako aj ďalšie údaje, závislé od výšky čerpanej sumy, pretože sa úver v rámci poskytnutého úverového rámca čerpá na základe vôle odporcu, a tým sa menia relevantné údaje pre výpočet RPMN, odvolací súd konštatuje, že túto námietku považuje za nedôvodnú v celom rozsahu. Zo spisu nepochybne vyplýva, že výška poskytnutého úveru bola vopred známa, o čom svedčí aj tvrdenie žalobcu v odvolaní (bod II., 3. odsek), že na základe uzavretej Zmluvy o RÚ poskytol žalobca žalovanej revolvingový úver s úverovým rámcom vo výške 1991,64 eur (pôvodne dohodnutý úverový rámec vo výške 30 000,- Sk bol na základ žalovanej zo dňa 26.02.2008 navýšený o 30 000,- Sk na konečnú sumu 60 000 Sk, t.j. 1.991,64 eur). V prípade revolvingového úveru v čase poskytnutia revolvingu sú známe všetky premenné, a teda nie je daná žiadna prekážka vypočítať ročnú percentuálnu mieru nákladov. Pri revolvingu je suma poskytovaného úveru známa, a túto v ustálenej výške poskytuje veriteľ, preto nemôže obstať tvrdenie žalobcu, že pri uzavretí zmluvy o revolvingovom úvere výšku sumy určuje spotrebiteľ svojim úkonom."

Napriek nemožnosti vyčíslit presnú hodnotu RPMN (platnú pre celý čas existencie právneho vzťahu), nemožno obchádzať potrebu ostatných náležitostí zmluvy vyžadovaných zákonom. Súd poukazuje najmä na určenie výšky splátky (v hlave 5 §2 VOP), ktoré je pre spotrebiteľa nezrozumiteľné, nejasné a nemôže sa týmto údajom riadiť, keďže výška pravidelnej mesačnej splátky sa skladá z viacej častí, o. i. z úroku a prípadnej sankcie, o výške ktorej sa dlžník môže dozvedieť iba z výpisu z úverového účtu, ako to vyplýva zo znenia ust. hlavy 5 § 1 Úverových podmienok.

Pri riadení sa uvedenými ustanoveniami zákona o spotrebiteľských úveroch, údaje obsiahnuté v tzv. formulárovej zmluve účastníkov nezodpovedali požiadavkám kladeným na zmluvu o spotrebiteľskom úvere v rámci ustanovení zákona o spotrebiteľských úveroch. Zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí musí obsahovať aj výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov a taktiež konečnú splatnosť spotrebiteľského úveru, takéto náležitosti sú obligatórnymi, a v prípade absencie uvedených náležitostí, je potrebné považovať poskytnutý úver za úver bezúročný a bez poplatkov.

Spotrebiteľ by mal byť pri rozhodovaní sa, či zmluvu uzavrie, riadne informovaný aké bude skutočné navýšenie sumy reálne mu poskytnutej a teda i celková cena, za ktorú si požičiava a ktorú takto bude

povinný veriteľovi vrátiť. V zmluve nie je uvedená konečná splatnosť úveru, a to ani príkladom pri jednorazovom vyčerpaní celej sumy dohodnutého úverového rámca a minimálnej dohodnutej splátky 4% mesačne.

Na záver súd poukazuje aj na tú skutočnosť, že Všeobecné obchodné podmienky sa stávajú súčasťou zmluvy prostredníctvom transparentnej inkorporačnej doložky. O netransparentnú inkorporačnú doložku ide aj vtedy, ak ju dodávateľ uvedie menším písmom ako zmluvné podmienky predstavujúce podstatné zložky zmluvy. K drobnému písmu porov. nález I. ÚS 342/09 (ČR).

Spotrebiteľ sa môže domnievať (postačí hrozba takéhoto rizika), že menšie písmo obsahuje text, ktorému nemusí pripisovať až tak dôležitý význam. V spojení s úplne miniatúrnym písmom, pri čítaní ktorého sa stráca orientácia a vyžadujú sa pomôcky (lupa, pravítko a pod.), práve menšie písmo môže spotrebiteľa odradiť od sústredenia sa pri uzatváraní zmluvy. V bežnom živote sa zväčšenému textu pripisuje záujem autora pripísať mu väčší význam. Opačne text s menším písmom môže indikovať menej podstatný obsah zmluvy. V spojení s rozsiahlymi podmienkami písanými takmer nečitateľným drobným písmom tak existuje nezanedbateľné nebezpečenstvo, že priemerný spotrebiteľ podcení takúto časť textu. Neprijateľná inkorporačná doložka v danom prípade nemohla privodiť ani viazanosť Úverových zmluvných podmienok. Uvedené platí aj pre Sadzobník poplatkov, ktorý mal byť súčasťou úverovej zmluvy.

Navrhovateľovi preto vzniklo iba právo na zaplatenie nevrátených finančných prostriedkov poskytnutých odporkyni formou výberu hotovosti z bankomatu a nákupov tovaru kreditnou kartou.

S odkazom na vyššie uvedené a pri aplikácii príslušných ustanovení súd konštatuje, že návrh žalobcu na zaplatenie 359,36 eur je dôvodný iba v časti sumy predstavujúcej nesplatený zostatok poskytnutého úveru vo výške 276,61 eur. Súd pri výške nesplateného zostatku vychádzal predloženého splátkového kalendára a to celkovej sumy poskytnutej žalobcom (stĺpec označený v splátkovom kalendári ako debet -istiny, v ktorom sú zahrnuté všetky výbery žalovanej z bankomatu) vo výške 276,61 eur z ktorej nevykonala žalovaná v prospech účtu žiadnu úhradu splátky. Súd má za to, že výška tejto sumy presne kvantifikuje výšku žalobcovho nároku, preto podľa § 497 a nasl. Obch. zák. žalovanú zaviazal na zaplatenie tejto sumy, kým v prevyšujúcej časti žalobu ako neodôvodnenú zamietol.

Pokiaľ ide o námietku premlčania vznesenú vedľajším účastníkom a to pre prípad, že by súd zmluvu posúdil ako absolútne neplatnú, súd túto zmluvu neposúdil ako absolútne neplatnú, keď zosplatenie bolo oznámené listom zo dňa 28. 06. 2011 a žaloba bola podaná na súd 24. 09. 2013, a preto vznesenie námietky premlčania je nedôvodná vzhľadom na ust. § 101 Obč. zák. (premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz).

O trovách konania súd rozhodol podľa ust. § 142 ods. 2 O. s. p.. Z uplatneného nároku 369,43 eur bolo žalobcovi rozhodnutím priznaných 276,61 eur. Úspech žalobcu takto predstavuje 74,89 % a jeho neúspech 25,11 %. Žalobca teda bol v prevažnej miere úspešný a jeho čistý úspech je vo výške 49,78 % (ako rozdiel medzi pomerom úspechu a neúspechu) a v tomto rozsahu je aj daný aj jeho nárok na náhradu trov konania. Trovy konania žalobcu pozostávajú zo zaplateného súdneho poplatku vo výške 18,- eur a trov právneho zastúpenia vo výške 86,47 eur, ktoré žalobca vyčíslil podľa § 1 ods. 3, § 9 ods. 1, § 10 ods. 1, § 13a ods. 1 písm. a/ a c/, § 16 ods. 3 a § 18 ods. 3 vyhl. č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (2 úkony právnej pomoci - prevzatie a príprava, podanie žaloby po 28,22 eur + 2x prináležiaci režijný paušál po 7,81 eur + 14,41 eur ako 20% DPH zo sumy 72,06 eur ako súčtu odmeny a paušálu). Žalobca má právo na náhradu trov vo výške jeho čistého úspechu 49,78 %, t. j. vo výške 8,96 eur iných trov (zaplateného súdneho poplatku) a 43,04 eur trov právneho zastúpenia .

Zaplatenie trov právnenému zástupcovi žalobcu je odôvodnené ustanovením § 149 ods. 1 O. s. p.

Podľa ust. § 160 ods. 1 O. s. p. ak súd uložil v rozsudku povinnosť, je potrebné ju splniť do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

Vedľajší účastník podal návrh na rozhodnutie o náhrade jeho trov konania podľa § 151 ods. 1 O. s. p., a preto súd o tomto návrhu rozhodoval. Vedľajší účastník však vstúpil do konania na strane žalovanej,

a preto jeho nároky na náhradu trov konania sú odvodené od úspechu účastníka, ku ktorému sa pripojil (podľa § 93 ods. 4 O. s. p. v konaní má vedľajší účastník rovnaké práva a povinnosti ako účastník). Preto nemôže mať nárok na vyšší rozsah trov, ako hlavný účastník. Trovy mu preto patria podľa pomeru úspechu hlavného účastníka (žalovanej), na strane ktorej vstúpil do konania. Žalovaná mala vo veci v prevažnej časti neúspech (viď vyššie), a preto súd vedľajšiemu účastníkovi uplatnenú náhradu trov konania nepriznal.

Súd má za to, že výška tejto sumy presne kvantifikuje výšku žalobcovho nároku, preto podľa § 497 a nasl. Obch. zák. žalovanú zaviazal na zaplatenie tejto sumy, kým v prevyšujúcej časti žalobu ako neodôvodnenú zamietol.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na tunajšom súde písomne v 3 vyhotoveniach.

V odvolaní je potrebné popri všeobecných náležitostiach (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sleduje, musí byť podpísané a datované) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O. s. p. konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a), rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Ak žalovaná nesplní v stanovenej lehote uloženú jej povinnosť, možno podať návrh na výkon exekúcie podľa Exekučného poriadku.